

සවිශේෂ පෙරට - අපි එකට
 ෧-ඉගෙනුම් පාසල
 හොරණ අධ්‍යාපන කලාපය

විෂයය	ශ්‍රේණිය	වාරය	පාඩම
ඉතිහාසය	10	3	08. මහනුවර රාජධානිය

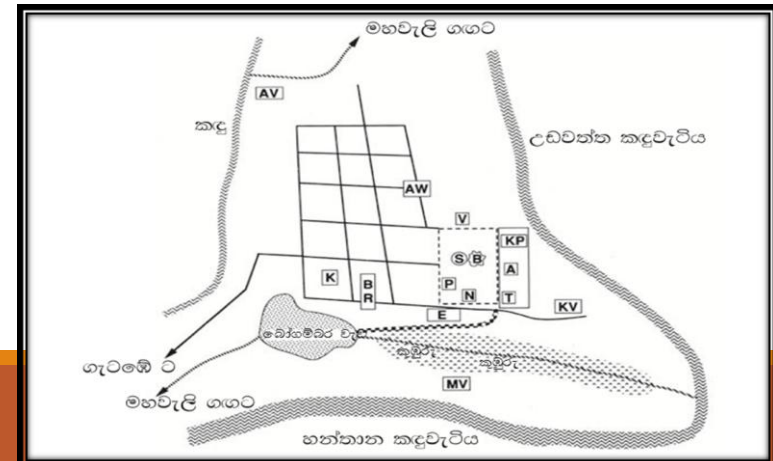
සැකසුම
 වයි.ඩී.ප්‍රියදර්ශනී
 බප/හො/පැල්පොල ක.වි,ගල්පාත

ආරම්භය හා ව්‍යාප්තිය

- මහනුවර රාජධානිය විවිධ නම් වලින් අතීතයේ සිට හඳුන්වා ඇත
 - ☀ සංකඩගල නුවර
 - ☀ උඩරට රාජධානිය
 - ☀ කන්දේ නුවර

කන්ද උඩරට රාජධානියේ අගනුවර වූයේ මහනුවරයි

- ❑ එය ස්වභාවික ආරක්ෂිත වූ ස්ථානයකි.
- ❑ මහවැලි නදියෙන් එය ආරක්ෂා විය.
- ❑ බලන හා හුන්නස්ගිරිය දුර්ග මාර්ග නිසා මෙම රාජධානියට ඇතුල් වීම අපහසු විය.
- ❑ සෞම්‍ය දේශගුණයකින් හා සාරවත් පසකින් යුක්තයි.
- ❑ 6 වන පරාක්‍රමබාහු රජු සමයේ කෝට්ටේ රාජධානියට යටත් ව ප්‍රාදේශීය රාජධානියක් ලෙස පැවතිණ.

උඩරට රාජධානියේ ආරම්භක පාලකයා වන්නේ සේනා සම්මත වික්‍රමබාහු රජය.

සේනා සම්මත වික්‍රමබාහු රජ

ජයවීර බණ්ඩාර රජ

කරලියඳ්දේ බණ්ඩාර

- කරලියඳ්දේ බණ්ඩාර පෘතුගීසි සමග හිතවත්ව කටයුතු කළ නිසා උඩරට ප්‍රභූවරයෙකු වූ ජේරාදෙණියේ වීර සුන්දර බණ්ඩාර සීතාවක සිටි 1 වන රාජසිංහ රජුට උඩරට ආක්‍රමණය කිරීමට උපකාර කළේය.

මෙම ආක්‍රමණයේදී කරලියැද්දේ බණ්ඩාර දියණිය වූ
කුසුමාසන දේවිය සහ බෑනා වූ යමසිංහ බණ්ඩාර ඇතුළු
පිරිස පෘතුගීසීන් වෙත පලා ගියහ.

□ ඔවුන් කතෝලික ආගම වැළඳ ගත්හ.

කුසුමාසන දේවිය දෝන කතිරිනා ලෙසද,

යමසිංහ බණ්ඩාර දොන් පිලිප් ලෙසත් නම් වෙනස් විය.

□ මේ අතර 1580 වන විට උඩරට පාලනය කරනු ලැබුවේ 1 වන රාජසිංහ රජු
විසිනි.

වීරසුන්දර බණ්ඩාර ගැන සැක සිතූ 1 වන රාජසිංහ
රජු ඔහුව බොරු වලක දමා මරණු ලැබීය.

- මේ නිසා වීරසුන්දර බණ්ඩාර ගේ පුත්‍රයා වූ කොනප්පු බණ්ඩාර පාතූගිසින් වෙත පලා ගියේය.
- ඔහු අවුස්ත්‍රියාවේ දොන් ජුවන් නමින් බොකිස්ම ලැබීය.

1 විමලධර්මසූරිය රජතුමා

- යමසිංහ බණ්ඩාරගෙන් පසු උඩරට පාලකයා බවට පත් වූයේ වීරසුන්දර බණ්ඩාරගේ පුත්‍රයා වූ කොනප්පු බණ්ඩාර නොහොත් දොන් ජුවන්ය.
- මෙතුමා විමලධර්මසූරිය නමින් නව රාජවංශයක් ආරම්භක පාලකයෙකි.

1 වන විමලධර්මසූරිය රජතුමාට මුහුණදීමට සිදු වූ අභියෝග

1. නීත්‍යනුකූල රාජ්‍ය උරුමයක් නොතිබීම
2. උඩරට රාජධානිය පෘතුගීසීන්ගෙන් බේරා ගැනීම
3. උඩරට රාජ්‍යය සීමාවක බලපෑමෙන් මුදවා ගැනීම
4. පරිහානියට පත් වූ සසුන නගා සිටුවීම
5. මහනුවර රාජධානියේ ආර්ථිකය නගා සිටුවීම

පෘතුගීසි ග්‍රහණයෙන් මුදා ගැනීමට ගත් ක්‍රියා මාර්ග

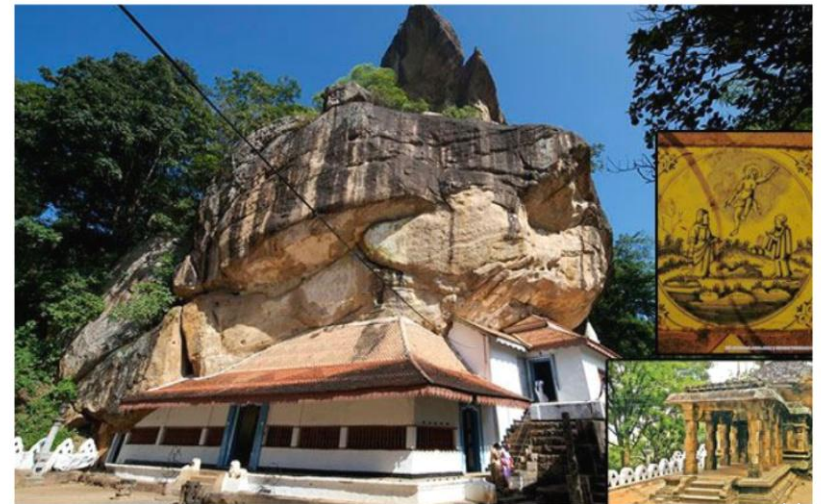
- ❑ ක්‍රි.ව. 1594 දක්තුරේ සටනේ දී පෘතුගීසින්ව අන්ත පරාජයට පත් කිරීම
- ❑ පෘතුගීසින්ට එරෙහි පහතරටදී ඇති වූ සටන් වලදී පහතරට වැසියන්ට සහය දැක්වීම
- ❑ පෘතුගීසින් පලවා හැරීමට ලන්දේසින්ගේ සහය ලබා ගැනීම

පරිහානියට පත් බුදු දහම නගා සිටුවීමට ගත් ක්‍රියා මාර්ග

- මහනුවර දෙමහල් දළදා මාලිගාවක් ඉදි කරවීම
- දළදා වහන්සේ එහි වැඩ හිඳුවා දළදා පූජෝපහාර පැවැත්වීම

-
- ❑ බුරුම දේශයෙන් උපසම්පදාව ගෙන ඒම
 - ❑ ලංකාතිලක, රිදි විහාරය ගඬොලාදෙණිය වැනි පැරණි වෙහෙර විහාර ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

ආර්ථිකය නගා සිටුවීමට ගත් ක්‍රියා මාර්ග

- ❑ කොත්මලේ හා වලපනේ ප්‍රදේශයේ යකඩ හා වානේ කර්මාන්තය දියුණු කිරීම
- ❑ කපු වගාව දියුණු කොට රෙදි නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම
- ❑ උඩරට රාජ්‍ය ආශ්‍රිතව වෙඩි ලුණු කර්මාන්තය දියුණු කිරීමට පියවර ගැනීම
- ❑ 1604 දී දැරුණු උණ රෝගයක් සෑදී විමලධර්මසූරිය රජු මිය ගියේය.

සෙනරත් රජතුමා

මුහුණ දීමට සිදු වූ අභියෝග

- ❑ උඩරට රාජ්‍ය උරුමය තහවුරු කර ගැනීම
- ❑ පෘතුගීසීන්ගෙන් උඩරට රාජ්‍යයට එල්ල වන තර්ජන අවම කිරීම
- ❑ සෙනරත් රජතුමා කුසුමාසන දේවිය විවාහ කර ගෙන රාජ්‍ය උරුමය තහවුරු කර ගත්තේය.
- ❑ කුසුමාසන දේවිය විමලධර්මසූරිය රජුගෙන් පුතුන් දෙදෙනෙක්ද සෙනරත් රජුගෙන් එක් පුතෙක්ද ලැබුවාය.
- ❑ කුමාරවරු අතර රාජ්‍ය උරුමයට ගැටුම් ඇතිවීම වැළැක්වීමට මහනුවර රාජ්‍ය කොටස් තුනකට බෙදා එම ප්‍රදේශ කුමාරවරු තිදෙනාට බෙදා දෙන ලදී.

මහනුවර රාජ්‍ය කුමාරවරු තිදෙනාට බෙදා දුන් ආකාරය

උභව පළාත	→	කුමාරසිංහ කුමරුට
මාතලේ ප්‍රදේශය	→	විජේපාල කුමරුට
මහනුවර ප්‍රදේශය	→	මහා අස්ථාන කුමරුට
(දෙවන රාජසිංහ රජු)		

- දෙවන රාජසිංහ කුමරු 1630 දී රන්දෙණිවෙල සටනේදී පෘතුගීසින් සමූල ඝාතනය කිරීම.
- උඩරට දේශ සීමාවේ පෘතුගීසින්ට යටත් ගම්වල ප්‍රහාර එල්ල කර ඔවුන් අඩපණ කිරීමට ක්‍රියා කළේය.

දෙවන රාජසිංහ රජතුමා

❑ ක්‍රි.ව. 1635 දී සෙනරත් රජු මියයාමෙන් පසු රජු බවට පත් විය.

මෙතුමාට මුහුණ දීමට සිදු වූ අභියෝග

1. පාතූගිසින් උඩරටට එල්ල වන ප්‍රහාර මැඩ පැවැත්වීම
2. පාතූගිසින් මෙරටින් පලවා හැරීම
3. උඩරට රදල ප්‍රධානීන් එල්ල වූ කර්ජන අවම කර ගැනීම
4. ලන්දේසීන්ගේ බලපෑමෙන් උඩරට නිදහස් කර ගැනීම

දෙවන විමලධර්මසූරිය රජතුමා

- ❑ දෙවන රාජසිංහ රජුගේ පුත්‍රයා වේ.
- ❑ මෙම රජුගේ පාලන කාලයේදී රදළ ප්‍රධානීන්ගේ කැපී පෙනෙන ලෙස වර්ධනය වීම.
- ❑ උඬරට රාජ්‍යයට අයත් ප්‍රදේශවල බලය රැක ගැනීම
- ❑ බුරුමයෙන් උපසම්පදාව ගෙන ඒමට ලන්දේසීන්ගේ සහය ලබා ගැනීම
- ❑ දළදා මාලිගාව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

ශ්‍රී වීර පරාක්‍රම නරේන්ද්‍රසිංහ රජකුමා (ක්‍රි.ව.1707 රජ විය.)

- ❑ දෙවන විමලධර්මසූරිය රජකුමාගේ පුත්‍රයා වේ.
- ❑ පාලනය පිළිබඳ අවබෝධයක් නොවීම නිසා රදළ බලය තවදුරටත් වර්ධනය විය.
- ❑ දකුණු ඉන්දීය කුමාරිකාවක් සරණ පාවා ගත්තේය. දරුවන් නොසිටි බැවින් දකුණු ඉන්දීය සම්ප්‍රදායට අනුව බිසවගේ සහෝදරයාට රජකම හිමි විය.

නායකකාරී රාජවංශය

ශ්‍රී විජය රාජසිංහ රජතුමා (ආරම්භකයාය)

කිරිති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමා

රාජාධිරාජසිංහ රජතුමා

ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජතුමා (අවසාන රජතුමා)

නායක්කාර් රාජ වංශයේ ආරම්භක රජතුමා
ශ්‍රී විජය රාජසිංහ රජු වේ.

- උඩරට රාජ සභාවේ සිංහල රදළ ප්‍රධානීන්ගේ බලය වර්ධනය වී තිබූ නිසා ඔහු නායක්කාර් රාජවංශයේ දොතීන්ට උඩරට රාජ සභාවේ තනතුරු ලබා දුන්නේය.
- බුදු දහම වැළඳ ගත්තේය. වැලිවිට සරණංකර හිමි ඇසුරේ හැදී වැඩී උන් වහන්සේගේ උපදෙස් මත බුරුමයෙන් උපසම්පදා හික්මුන් වහන්සේලා ගෙන ඒමට කටයුතු කළත් එය සාර්ථක නොවීය.

කිරිති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමා

- ❑ විජය රාජසිංහ රජුට දරුවන් නොසිටි බැවින් රජුගේ බිසවගේ සොහොයුරා වූ කිරිති ශ්‍රී රාජසිංහ රජුට රජකම හිමි විය.
- ❑ බලයට පත් වන විට 16 වියේ පසු වූ බැවින් මෙතුමාගේ පියා වූ නරේන්ද්‍රපා නායක්කාර් පාලන කටයුතු වලට මැදිහත් වී ඇත.
- ❑ මේ වන විට බුදුදහම පරිහානියට පත් වී තිබූ අතර එය නගා සිටුවීමට වැලිවිට සරණංකර හිමි ගේ උපදෙස්වලට අනුව ක්‍රියා කර ඇත.

බුදු දහම නගා සිටුවීමට ගත් ක්‍රියා මාර්ග

- ❑ රජු සියම් දේශයට දූතයන් යවා උපාලි හිමියන් ප්‍රමුඛ හික්මුන් වහන්සේලා මෙරට වැඩමවා ක්‍රි.ව.1753 දී උපසම්පදාව පිහිටුවීම. එනම් වර්තමාන සියම් නිකාය ආරම්භ වීම.
- ❑ උඩරට හා පහතරට විහාරාරාම ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

වැලිවිට සරණංකර හිමිට සංඝරාජ තනතුර
පිරිනමා බෞද්ධ ප්‍රබෝධයක් ඇති කිරීම.

ලන්දේසින් හා උඩරට සබඳතා බිඳ වැටුණු නිසා 1766 දී කිරීති ශ්‍රී රාජසිංහ රජු අතර ගිවිසුම අත්සන් කිරීම.

❑ 1766 උඩරට ලන්දේසි ගිවිසුම - (මෙය වගන්ති 25 කින් සමන්විත වේ.)

1. උඩරට රාජ්‍යයට අයත් ව තිබූ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවලින් වෙරළේ සිට ගව්වක තීරුවක් රජු විසින් ලන්දේසීන්ට ලබා දිය යුතුය.
2. ලන්දේසීන්ට බද්දක් නොගෙවා ඔවුන් යටතේ පැවති ලුණු ලේවෘය වලින් උඩරටට අවශ්‍ය ලුණු ලබා ගැනීමට අවසර ඇත.
3. උඩරට වෙළඳාම, කුරුඳු තැලීමට හා දැව දඩු කපා ගැනීමට ගැනීමට ලන්දේසීන්ට අවසර දිය යුතුය.
4. උඩරටින් පහත රටට ගිය සිංහලයින් ද පහතරටින් උඩරට ගිය සිංහලයින් ද ආපසු යැවිය යුතුය.

රාජාධිරාජිංහ රජතුමා

- ❑ කිරීති ශ්‍රී රාජසිංහ රජුගේ සහෝදරයා වේ.
- ❑ මෙතුමාගේ කාලයේදී උඩරට රදල ප්‍රධානීන් හා නායක්කාර රදල ප්‍රධානීන් අතර ගැටුම් ඇති විය.
- ❑ මෙතුමාගේ කාලයේදී සිදු වූ වැදගත් සිදුවීමක් නම් **ක්‍රි.ව.1796 දී ඉංග්‍රීසින් විසින් ලංකාවේ වෙරළබඩ ප්‍රදේශවල බලය අල්ලා ගැනීමයි.**

ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජතුමා

- රාජාධිරාජසිංහ රජුගෙන් පසුව මුත්තුසාම් කුමරුට රජකම හිමි වීමට තිබුණද, පිළිමතලාවේ මහ අදිකාරම් ගේ අවශ්‍යතාවයට කන්දසාම් කුමාරයාට රාජ්‍ය උරුමය ලබා දුන්නේය.

කන්දසාම් කුමරු

ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ
නමින් රජ විය

රාජසිංහ රජුගේ සිංහාසනය

නායක්කාර වංශිකයන්ගේ බසට අවනත වීම නිසා
රජු හා රදල ප්‍රධානීන් අතර මතභේද ඇති විය.

- ❑ 1803 දී ඉංග්‍රීසින් විසින් උඩරට ආක්‍රමණය කරන ලදී. නමුත් රජුට රදල ප්‍රධානීන්ගේ සහ උඩරට ජනතාවගේ සහය හිමි වීම නිසා ඉංග්‍රීසින් පරාජයට පත් විය.
- ❑ අවසන් වසර කිහිපයේදී රදල ප්‍රධානීන් හා රජු අතර ඇති වූ අමනාපකම් හේතුවෙන් ඉංග්‍රීසින්ට උඩරට ආක්‍රමණය කිරීම පහසු විය.
- ❑ 1815 පෙබරවාරි මස දී ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජු අත්අඩංගුවට ගැනීමට හැකි විය.
- ❑ 1815 මාර්තු 02 දින උඩරට ගිවිසුම අත්සන් කර ශ්‍රී ලංකාවම ඉංග්‍රීසින්ට යටත් විය.

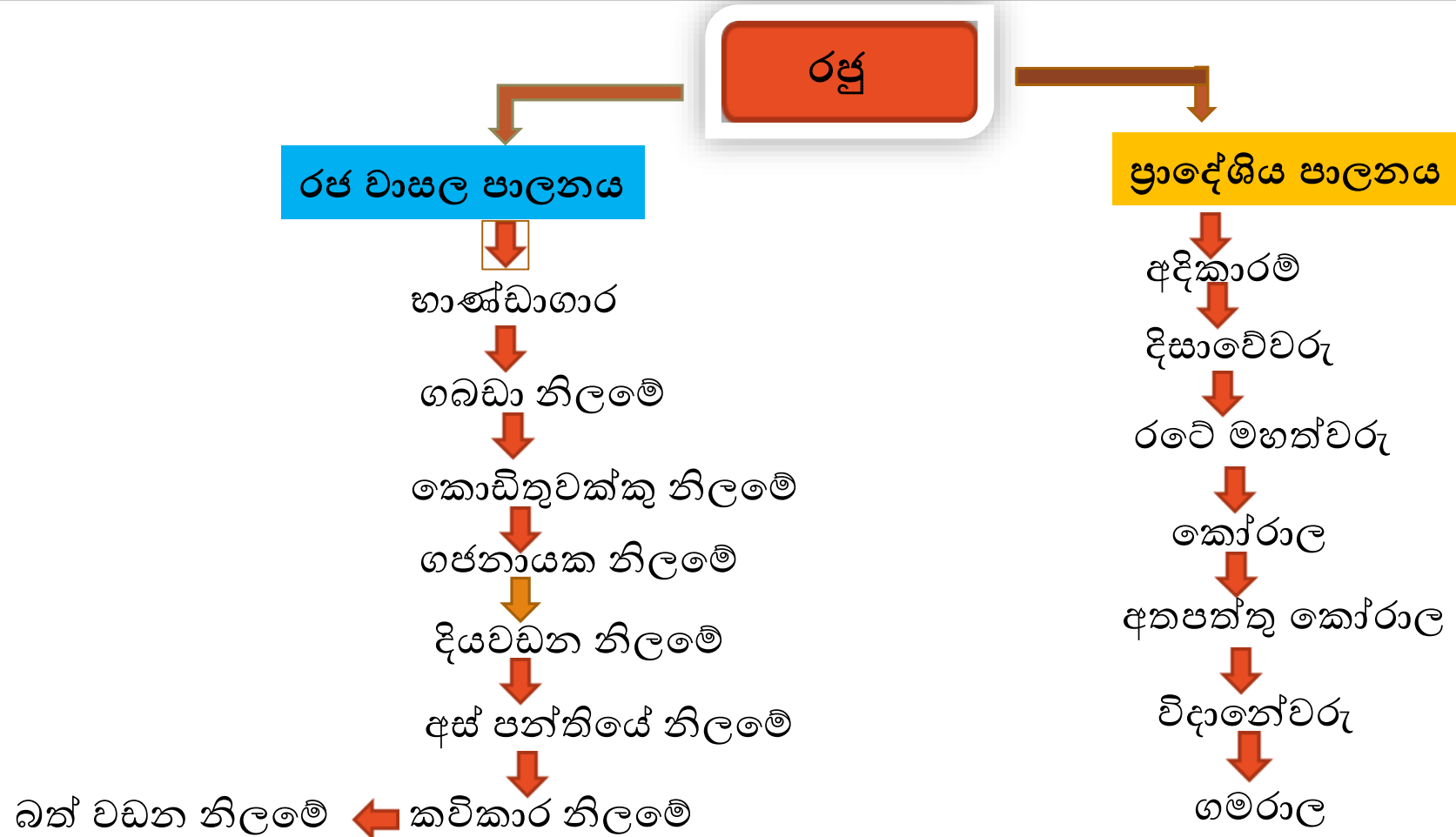
ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජු ඉන්දියාවේ වෙල්ලෝරයට
පිටුවහල් කරනු ලැබීය.

මහනුවර නගරයේ පරිපාලනය

- ❑ ඉහළම පාලකයා රජතුමා වේ.
- ❑ රජුගේ සහයට අධිකාරම්වරු දෙදෙනෙක් සිටි අතර ඔවුන් දෙවැනි වූයේ රජුට පමණි.
- ❑ වැදගත් කටයුතු සාකච්ඡා කරනු ලැබුවේ රාජ සභාවේය.
- ❑ රාජ සභාව රජු යටතේ රැස් වූ අතර පහත පාර්ශවයන් එහි නියෝජනය විය.
 - රජු
 - අධිකාරම්වරු
 - දිසාවේවරු
 - මහලේකම්
 - බද්දේ ලේකම්ලා

මහනුවර නගරයේ පරිපාලන සැකැස්ම

ප්‍රධාන පරිපාලන අංශ

- ❑ මහවාසල සේවය රජුගේ ඍජු අධීක්ෂණය යටතේ පැවතීම.
- ❑ රජුගේ අධීක්ෂණයෙන් ප්‍රධාන අදිකාරම්වරු හරහා ක්‍රියාත්මක වූ **රටවසම** නම් ප්‍රාදේශීය සංවිධානයද පැවතීම.
- ❑ මහ බද්ද හෙවත් ඒ ඒ අංශ ප්‍රධානීන් යටතේ **බද්දේ සංවිධානය** හා **විහාර දේවාලගම් පාලනය** පැවතීම.

රජයේ බලය

- ❑ රටේ ඉහළම බලය හිමි තැනැත්තා රජය.
- ❑ රජයේ ප්‍රධාන කාර්යය වන්නේ රටේ සාමය පවත්වාගෙන යාම හා ආරක්ෂාව සැලසීමයි.
- ❑ යුද්ධය හා සාමය පිළිබඳ තීරණ ගත්තේ රජතුමාය.
- ❑ පෙර සිරිතට අනුව රජතුමා කටයුතු කළ යුතුවේ.
- ❑ රටේ ඉහළම අධිකරණය බලය රජුට හිමි වූ අතර මරණීය දණ්ඩනය පැනවීමේ බලය රජුට හිමි විය.
- ❑ රජයේ මූලිකත්වයෙන් සියළු දේශපාලන ආර්ථික හා පරිපාලන කටයුතු ක්‍රියාත්මක විය.
- ❑ මහානායක හිමිවරුන්ගේ උපදෙස් රජු විසින් පිළිපැදිය යුතු වීම.

රජයේ බලය

❑ ජෝන් ඩොයිලිගේ විග්‍රහයට අනුව රජු සතුව පැවති අසීමිත බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී යම් යම් සීමාවන් තුළ ක්‍රියා කිරීමට ඔහු බැඳී සිටි බවද පෙනේ.

උදා- රජු සමාජ සම්ප්‍රදායන් හා සිරිත් විරිත් වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු යැයි ජනතාව අපේක්ෂා කිරීම.

❑ මහානායකහිමිවරුන්ගේ උපදෙස් රජු විසින් පිළිපැදිය යුතු වීම.

අදිකාරම්වරුන්ගේ පාලන ප්‍රදේශ

මහ අදිකාරම්	දෙවන අදිකාරම්
හත් කොරලේ	හතර කෝරලේ
උභව	තුන් කොරලේ
මාතලේ	සබරගමුව
වලපනේ	උභව පලාත
බිත්තෑන්න	උඩි නුවර ,යටි නුවර,තුම්පනේ
වෙල්ලස්ස	කොත්මලේ, බුලත්ගම
නුවරකලාවිය	

-
- මහ අදිකාරම් හා දෙවන අදිකාරම් ලෙස තනතුරු දෙකක් පැවතීම.

මහ අදිකාරම් - පල්ලේගම්පහ අදිකාරම් ලෙසත්
දෙවන අදිකාරම් - උඩගම්පහ අදිකාරම් ලෙසත් හඳුන්වා ඇත.

- අදිකාරම්වරුන්ගේ ආඥා හෝ පණිවිඩ ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් කරා ගෙන ගිය පිරිස කටුපුල්ලේ පණිවිඩකරුවන් ලෙස හැඳින්විණි. නිල සලකුණ වූයේ රිදී විල්ලක් සහිත ඉහළ කොන නැමු වේවැලකි.

අදිකාරම්වරුන්ට පවරා ඇති කාර්යයන්

- පවරා දෙන ලද ප්‍රදේශවල ප්‍රාදේශීය පරිපාලනය අධීක්ෂණය කිරීම
- රජුගේ නියෝග එම ප්‍රදේශ භාරව කටයුතු කළ සෙසු නිලධාරීන්ට දැනුම් දීම
- රජු විසින් පවරා දෙන ලද අධිකරණ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම
- යුධ අවස්ථාවල දී රජුට හමුදාව සැපයීම
- බල ප්‍රදේශ තුළ සාමය ආරක්ෂා කිරීම

අදිකාරම්වරයා යටතේ තම රාජකාරි නිසි පරිදි
ඉටු කරවා ගැනීමට සේවක මණ්ඩයක් සිට ඇත.

- ❑ කටුපුල්ලේවරු හෙවත් ආරක්ෂක හටයන්
- ❑ ලේකම්වරුන්
- ❑ පරිච්ඡා කරුවන්
- ❑ ඛන්ධනාගාර ආරක්ෂකයන්
- ❑ ගමන්යාමේ දී පෙරවුව ගිය කස කරුවන්
- ❑ දෝලා ගෙනයන්නන්

මහවාසල හෙවත් මාලිගාව සතු නිලධාරීන්

❑ රජුගේ ගාමිහිරත්වය රැකෙන පරිදි මෙම නිලධාරීන් ක්‍රියා කළ යුතු විය.

❑ මොවුන්ට අයත් රාජකාරී :

**රජවාසල පිරිස්වලට ආහාර පාන සැපයීම

**රජවාසලට ආහරණ රෙදි පිළි ගෘහ භාණ්ඩ සැපයීම

ආදියයි.

**රජුගේ ඍජු අධීක්ෂණය යටතේ මෙම පිරිස පාලනය

කෙරුණි.

මහවාසලේ කටයුතු භාර නිලමේවරු හා මුහන්දිරම්වරු විශාල පිරිසක් රාජකාරී කටයුතුවල නිරත ව සිටියහ.

උදා- **ගජනායක නිලමේ - ඇතුන්හාර තැනැත්තා

**මහලේකම්

**මහ ගබඩා නිලමේ

** දියවඩන නිලමේ - දළදා වහන්සේ භාර තැනැත්තා

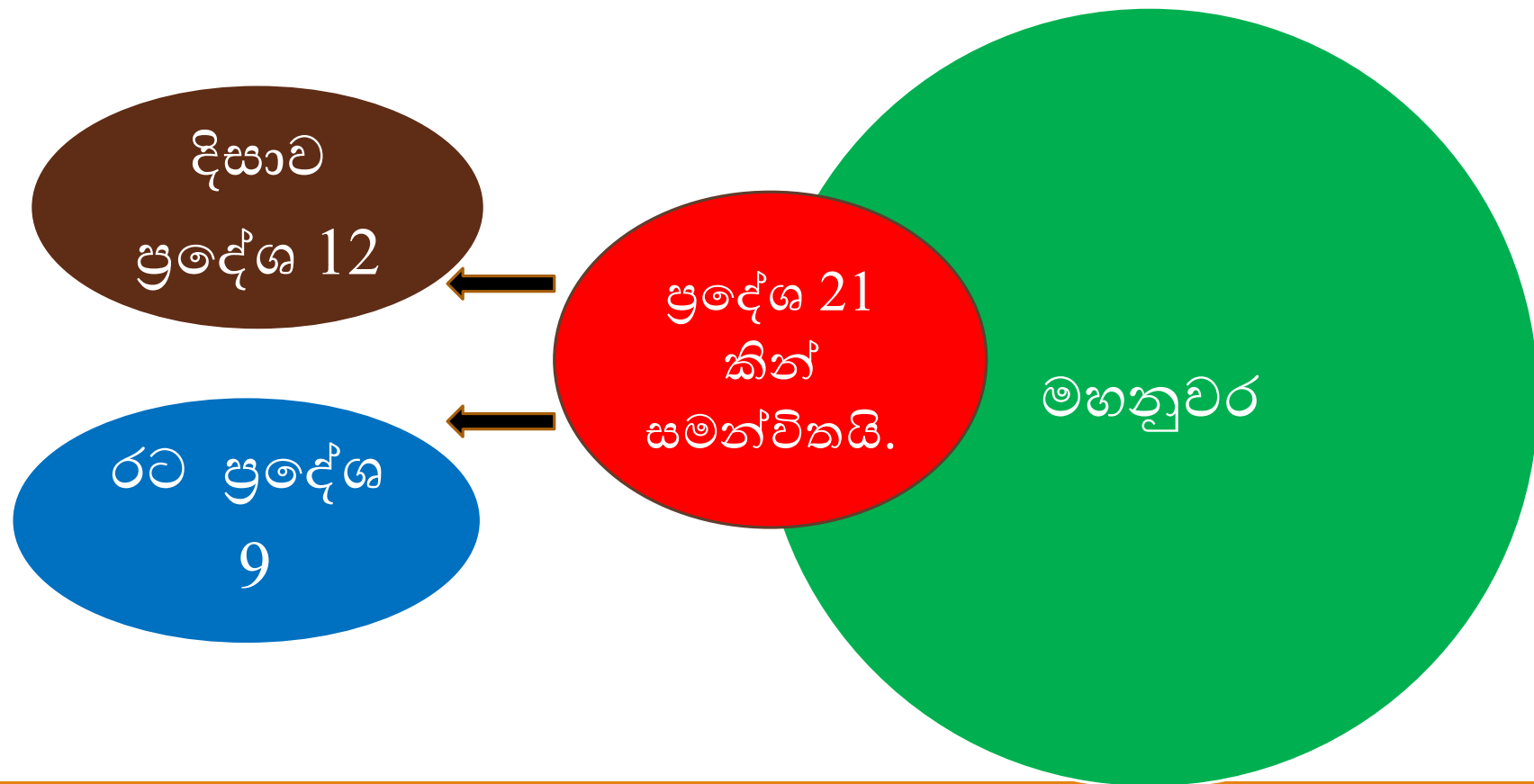
** හළු වඩන නිලමේ - ඇඳුම් භාර නිලධාරී

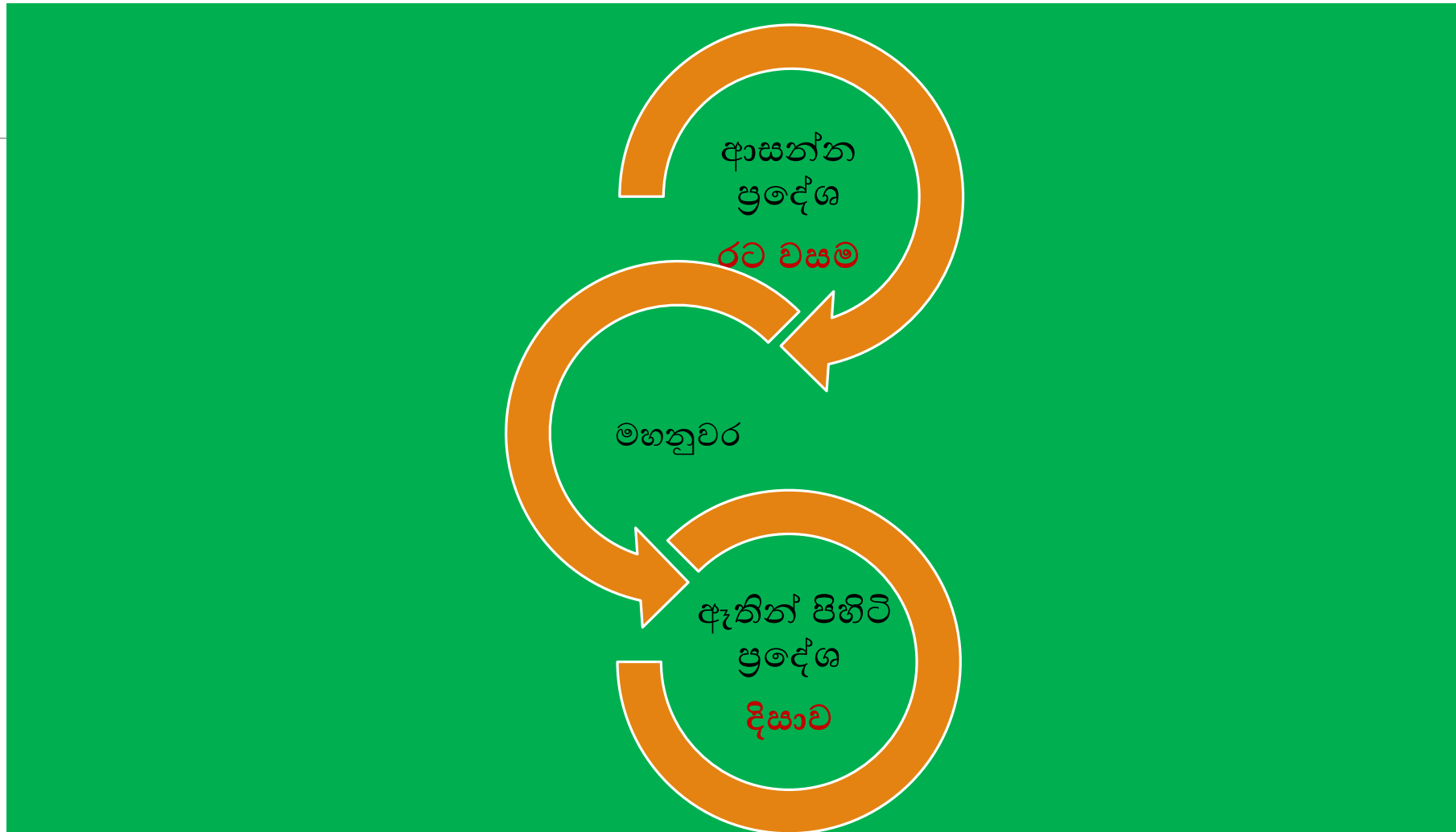
** බත්වඩන නිලමේ

** අස් පන්තියේ මුහන්දිරම්

** කවිකාර මඩුවේ මුහන්දිරම්

රටවසම හෙවත් ප්‍රාදේශීය පාලනය

රට වසම

- ❑ මහනුවරට ආසන්න ප්‍රදේශ රටවසම ලෙස හැඳින්වේ.
- ❑ රට වසමට අයත් ප්‍රදේශ ගණන 9 කි.

උදා- උඩි නුවර, යටි නුවර, තුම්පනේ, හාරිස්පත්තුව, දුම්බර, හේවාහැට,
කොත්මලේ, උඩ බුලත්ගම

- ❑ රට වසම හාර නිලධාරීන් **රටේ මහත්වරු** ලෙස හැඳින්වේ.
- ❑ මොවුන් යටතේ ලියන රාළ උණ්ඩිය රාළ හා තවත් සුලු නිලධාරීන් පිරිසක් සිටියි.

දිසාව

- ❑ මහනුවරට ඇතිත් පිහිටි ප්‍රදේශ දිසාව ලෙස හැඳින්වේ.
- ❑ දිසාව භාර නිලධාරීන් දිසාවනි ලෙස හැඳින්වේ.
- ❑ දිසාව ගණන 12 කි.

උදා- හතර කෝරළය, සත්කෝරළය, උඹව, සබරගමුව, මාතලේ, වලපනේ
රිට අයත් වේ.

දිසාවට අයත් බලතල

- ❑ තමන්ට අයත් ප්‍රදේශයේ පාලන කටයුතු හා අධිකරණ කටයුතු පවත්වා ගෙන යාම.
- ❑ තම බල ප්‍රදේශයේ බදු එකතු කිරීම.
- ❑ රජතුමාට හමුදාව අවශ්‍ය වූ විට රැස් කර දීම.
- ❑ ප්‍රදේශයේ ඉඩකඩම් පිළිබඳ කටයුතු කිරීම.

මහ අදිකාරම

දිසාවනි - රටවසම

කෝරළ

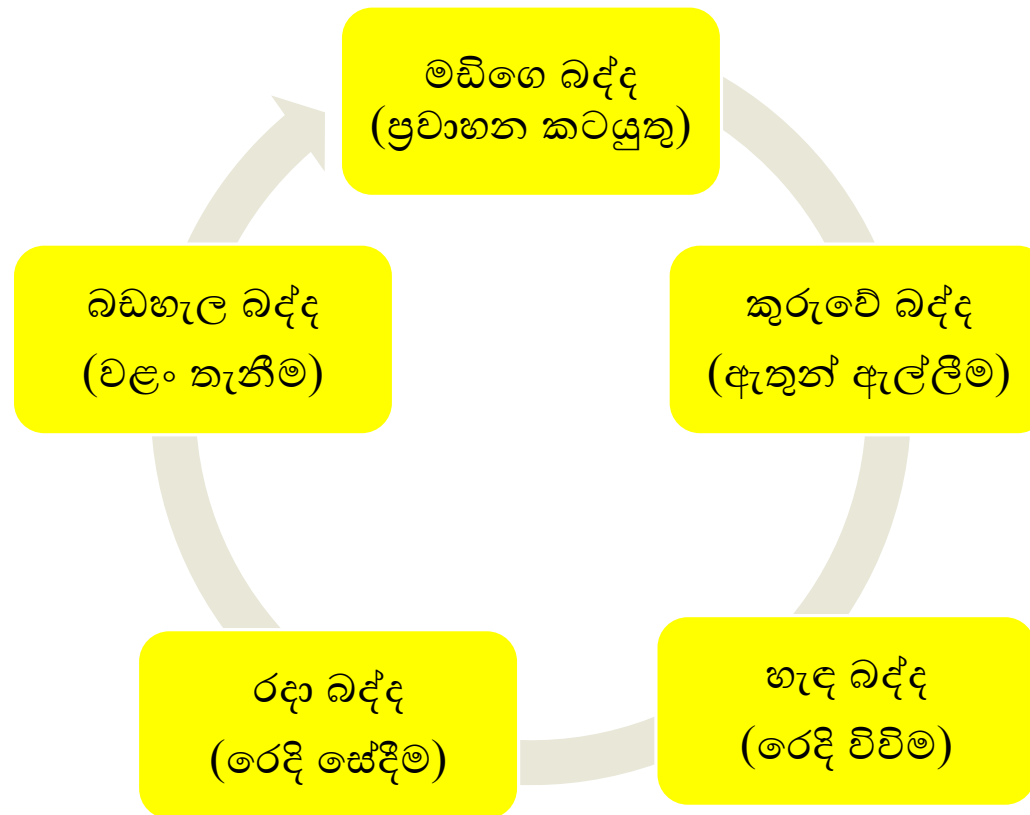
පත්තු

ගම

බද්දේ සංවිධාන

- ❑ දේශපාලන වශයෙන් පැවති ප්‍රාදේශීය පාලනයට අමතරව දිසාව තුළ සිටි ගිල්පින් හෝ කුල ඔවුන්ගේ කාර්ය අනුව වෙනම සංවිධානය කොට ඇත.
- ❑ මුල් කාලයේ දී බද්දේ සංවිධාන වෙනම ක්‍රියාත්මක වූ අතර උඩරට රාජධානිය අවසාන කාලයේ එය දිසාව යටතේ ක්‍රියාත්මක විය.

බද්දේ සංවිධාන

විහාර දේවාල පාලන කටයුතු

- ❑ විහාරරාම පාලන කටයුතු මහනායක හා අන් නායක නිමිවරුන්ගේ මූලිකත්වයෙන් ක්‍රියාත්මක විය.
- ❑ දළදා මාලිගාවේ කටයුතු දියවඩන නිලමේතුමා මගින් ක්‍රියාත්මක විය.
- ❑ විහාර හා දේවාල නඩත්තුව පුද පූජා සංවිධානයට හා පෙරහැර කටයුතු වලට ගම්වර ලැබූ රාජකාරී ශ්‍රමය සැපයූ පිරිස් සිටියහ.

අධිකරණ කටයුතු

- ❑ ඉහළ ම අධිකරණ බලතල රජතුමා සතුවේ.
- ❑ සෑම නිලධාරියෙකුටම තම පදවිය අනුව අධිකරණ බලතල හිමි විය.
- ❑ ඇතැම් නඩු ඇසීමේ බලය රජතුමාට පමණක් හිමි විය.

රජකුමා විසින් විසඳන ලද නඩු වර්ග

වැදගත් නායකයන් සම්බන්ධ නඩු

කැරලි කෝලාහල පිළිබඳ නඩු

කුමන්ත්‍රණ නඩු

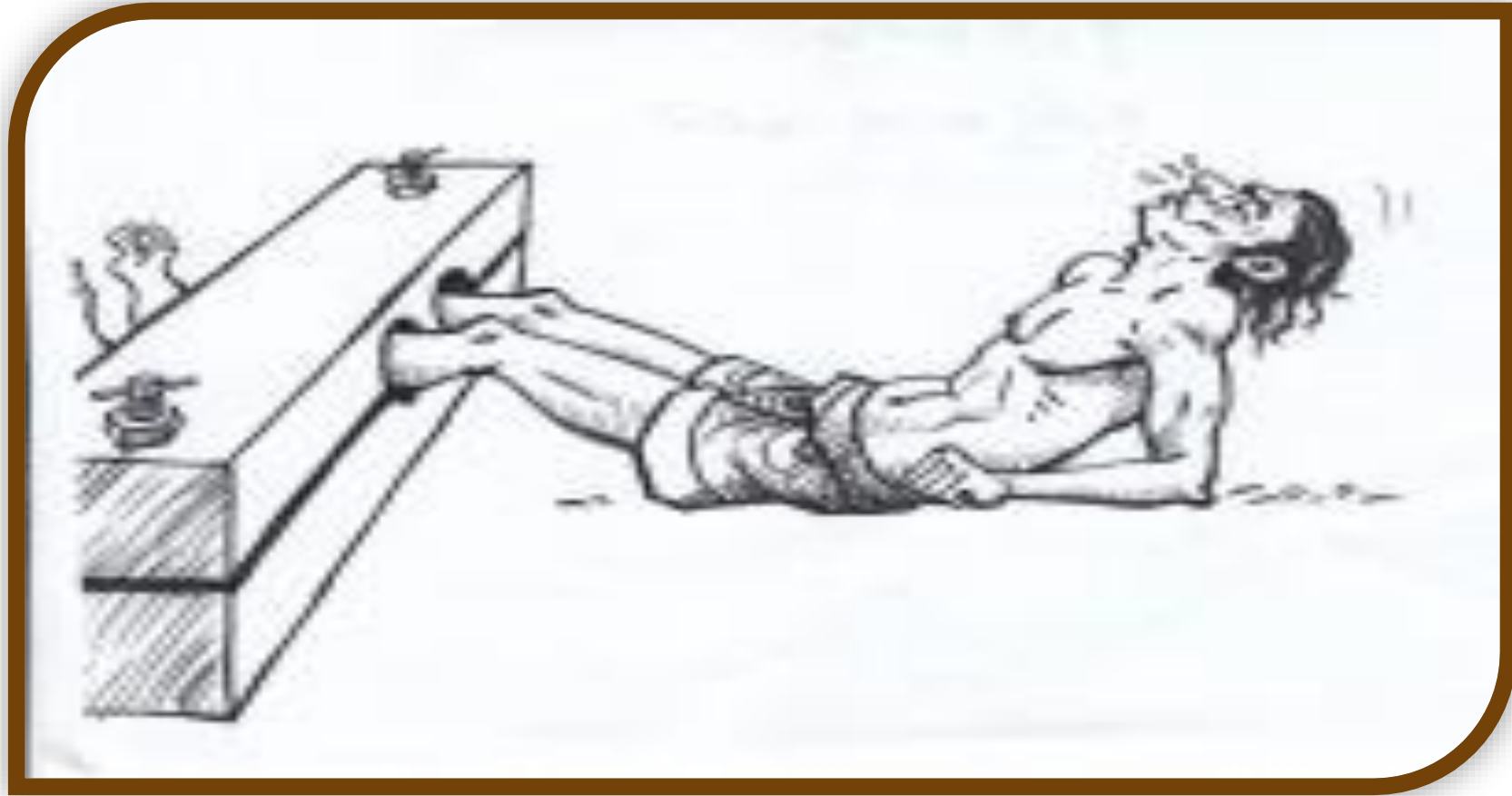
රාජද්‍රෝහීත්ව පිළිබඳ නඩු

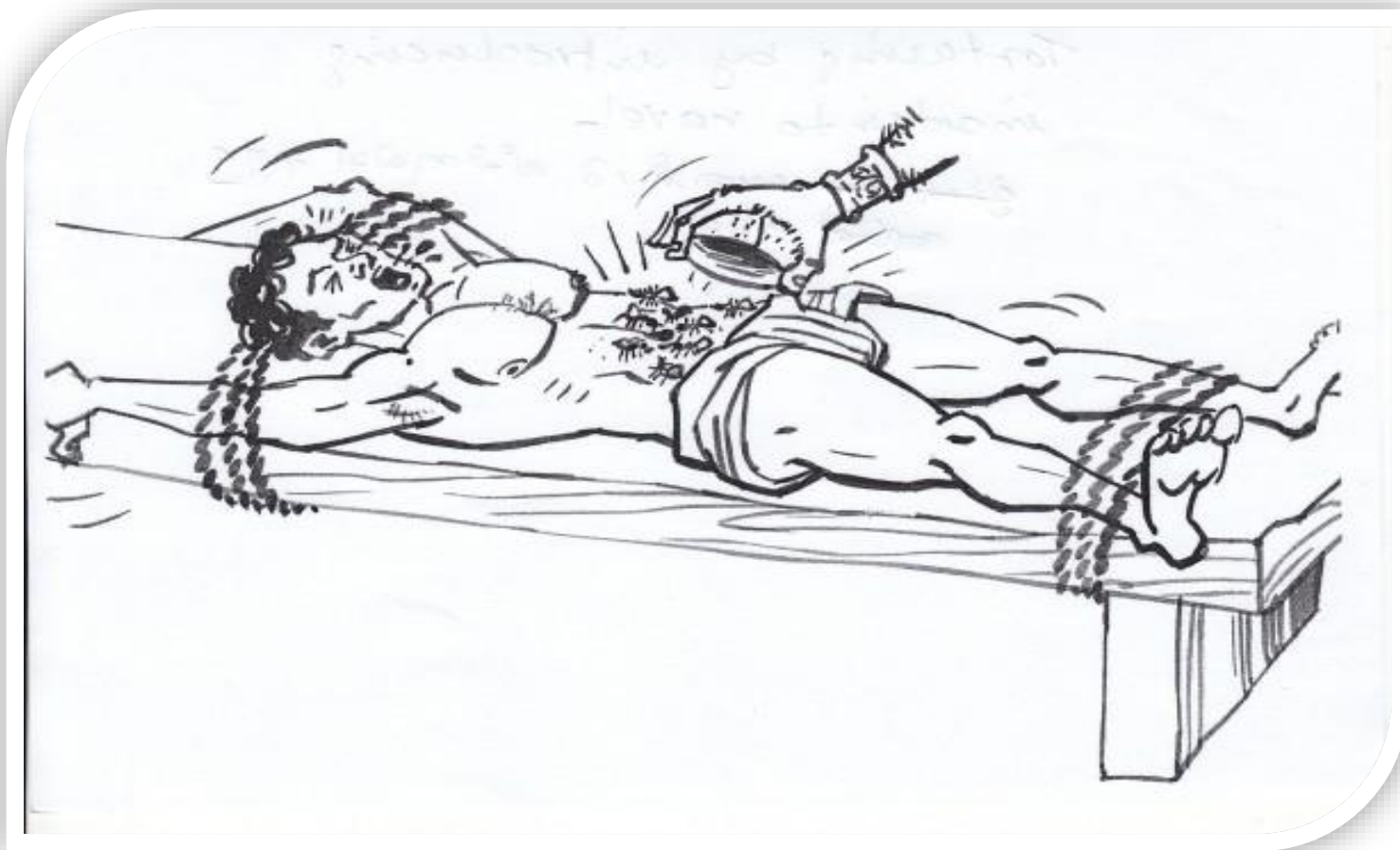
විහාර හා හික්මුණ් වහන්සේලා සම්බන්ධ නඩු

වැරදි කරුවන්ට ලබා දුන් දඩුවම්

- ❑ අතුලු පහර දීම
- ❑ දඩ ගැසීම
- ❑ ඇතුන් ලවා පගා මැරීම
- ❑ ඉපලෙන් කැලීම
- ❑ දහ ගෙයි ලෑම
- ❑ පිටුවහල් කිරීම
- ❑ රොඩ් රහට දැමීම
- ❑ හිසකෙස් කැපීම
- ❑ දියේ ගිල්වා මැරීම

දඩු කඳේ ගැසීම

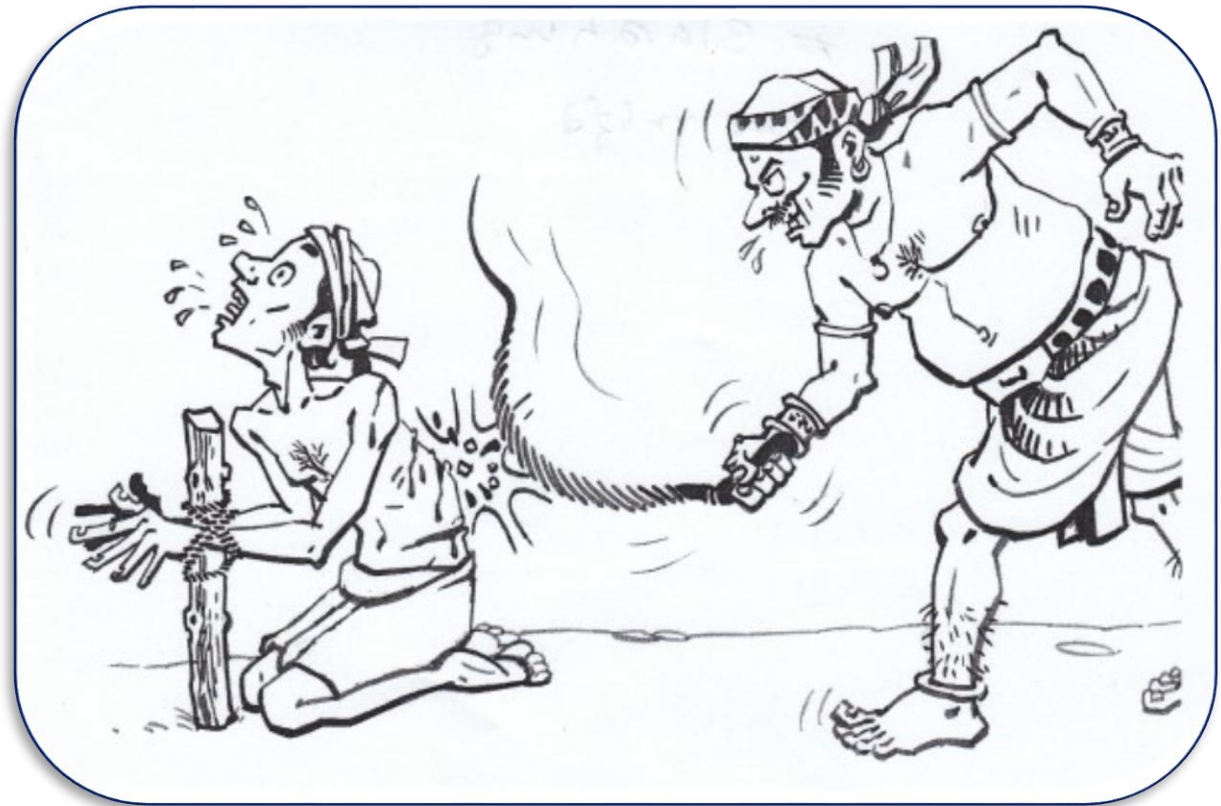
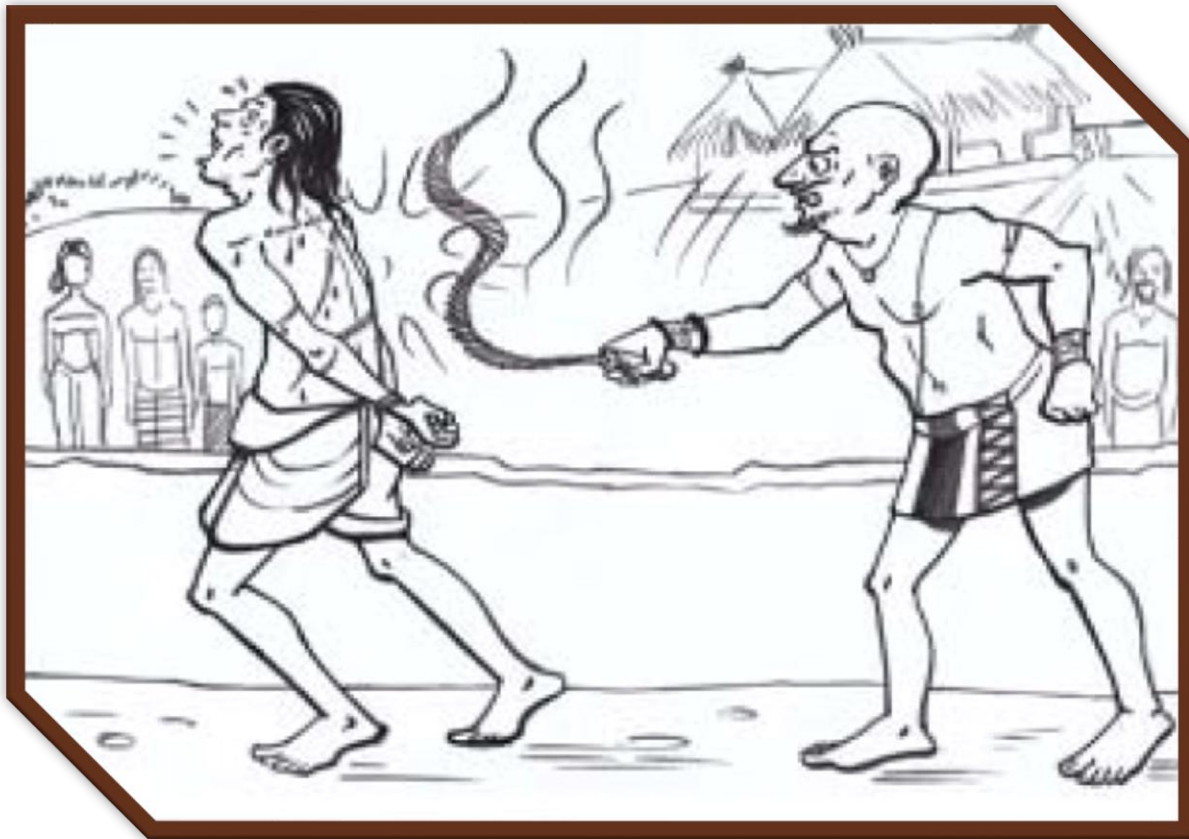
උල තැබීම

හිස ගසා දැමීම

කප පහර දීම

ඇතුන් ලවා පාගා මැරීම

මහනුවර රාජධානියේ පැවතියේ ග්‍රාමීය සමාජයකි.

- ගම ස්වංපෝෂිත එකක් විය.
- කඳුකර ප්‍රදේශ බහුල වූ බැවින් වී වගා කළ හැකි ප්‍රදේශ සීමිත විය.
- කඳුකර ප්‍රදේශවල වී වගාව සිදු කළ අතර ඒ සඳහා හෙල්මළු ක්‍රමය භාවිතා කරන ලදී.

- පහත් ප්‍රදේශවල වී වගා කරනු ලැබුවේ කුඩා වැව් වලින් ලැබුණු සීමිත ජලයෙන් හා වර්ෂා ජලයෙනි.
- වී නිෂ්පාදනය ආහාරයට ප්‍රමාණවත් නොවූ නිසා හේන්වල **කුරක්කන්, මෙතේරි, කවිපි, අල, බතල** ආදිය වගා කර ඇත.
- ගෙවතු ආශ්‍රීතව කොස්, දෙල්, පොල් වගා කළ අතර කරදමුංගු, කරාවු නැටි, සාදික්කා, ගම්මිරිස්, එළවළු, පලතුරු වගා කර ඇත.

සත්ත්ව පාලනයටද කෘෂි කර්මාන්තයේ වැදගත් තැනක් හිමි විය.

- ❑ ගොවිතැන් කටයුතු, ප්‍රවාහන කටයුතු, කිරි ලබා ගැනීම සඳහා උඩරට වැසියෝ මී ගවයන් හා එළ ගවයන් ඇති කළහ.
- ❑ උඩරට සෑම නිවසකම ගවයන් ඇති කර ඇති අතර ඔවුන්ගෙන් ලබා ගත් කිරි පානය සඳහා මෙන්ම මුදවාපු කිරි, ගිතෙල් ආදිය නිපදවීම සඳහා ද යොදා ගෙන ඇත

මහනුවර යුගයේ යකඩ, දැව, ලෝහ, ලාක්ෂා හා පන් කර්මාන්තය දියුණුව පැවතිණි.

- ❑ කොත්මලේ - යකඩ හා වානේ භාණ්ඩ
- ❑ දුම්බර - පැදුරු කර්මාන්තය
- ❑ උඩුනුවර - පිත්තල කර්මාන්තය
- ❑ හපුවිද - ලාක්ෂා කර්මාන්තය

රන්, රිදී, තඹ ආදී ලෝහ වර්ගද, රතු කැට, නිල් කැට, පසිංගල් ආදී මැණික් යොදා ගෙන මාල වළලු, කරාඹු, උර පළඳනා හා රාජාභරණ නිපද වීම සිදු විය.

මහනුවර යුගයේ පත් කර්මාන්තයේ නිරත වූ පිරිස්

ලාක්ෂා කර්මාන්තය

පිත්තල කර්මාන්තය

සමාජ සංවිධාන

- ❑ රටේ සියලු ඉඩම්වල හිමිකරුවා රජු බවට පිළිගැනීමක් විය.
- ❑ මහනුවර රාජධානියේ ඉඩම් අයිතිය හුක්තිය පදනම් කොට ගෙන කොටස් කිහිපයකට බෙදා තිබුණි.

ගබඩා ගම්

නින්දගම්

විහාර ගම්

දේවාල
ගම්

පරවේණි
ගම්

ගබඩාගම්

- ❑ රජවාසලේ ප්‍රයෝජනය සඳහා වෙන් කළ ඉඩම්
- ❑ වගා කර නියමිත කොටස රජ වාසලට ලබාදිය යුතුය.

උදා-

01. ගුරුදෙණියේ කුඹුර

02. දෙල්තොට අසල ඇති ගබඩාගම්

03. රජ වාසලට අවශ්‍ය කිරි, පැණි හකුරු ආදිය සැපීම සඳහා වෙන්
ගම් පැවතිණ.

නින්දගම්

- ❑ අදිකාරම්වරු, දිසාවේවරු, රටේ මහත්වරු ආදී රජයේ උසස් නිලතල දැරූ රදළ ප්‍රධානීන්ට රජු විසින් ප්‍රදානය කරන ලද ඉඩම් මීට අයත්වේ.
- ❑ මේවා විශාල ඉඩම් කට්ටි වශයෙන් හෝ ගම් වශයෙන් ප්‍රදානය කර ඇති අතර සන්නස් පත්‍ර හෝ ලේඛන මගින් පවරා දී ඇත.
- ❑ නින්දගම්වල අයිතිය පරම්පරිකවද නැතිනම් සේවා කාලය තුළ දී ද යන්න තීරණය කළේ රජතුමා විසිනි.
- ❑ පාරම්පරිකව අයිතිය පවරා දුන් ඉඩම් **පරවේණි නින්දගම්** ලෙස හදුන්වයි.
- ❑ නින්දගම් වල ජීවත් වූ ජනතාව එම ඉඩම් වගා කළ අතර අස්වැන්නෙන් නියමිත කොටසක් ඉඩම් හිමියාට දිය යුතු විය.

පරවේණිගත

- ගම් වැසියන් පරපුරෙන් පරපුරට භුක්ති විඳින ලද ඉඩම් මිට අයත්වේ.
- මෙම ඉඩම් භුක්තිය වෙනුවෙන් කිසියම් සේවයක් කිරීම හෝ නිෂ්පාදනයෙන් කොටසක් රජයට ලබා දිය යුතුවේ.
- මෙම ඉඩම් නැවත පවරා ගැනීමක් සිදු නොවිය.

විහාරගම්

- ❑ විහාර සඳහා රජු විසින් පූජා කරන ලද ඉඩම් මිට අයත් වේ.
- ❑ මේවා විකිණීම හෝ අන්යයකු කිරීමක් කළ නොහැක.
- ❑ විහාර වලට තේවා කළ අයට සේවා කාලය තුළ භුක්ති විදීම සඳහා මෙම ඉඩම් කොටස් පවරා තිබුණි.

දේවාලගම්

- ❑ දේවාල සඳහා රජු විසින් පූජා කරන ලද ඉඩම් මීට අයත් වේ.
- ❑ මේවා විකිණීම හෝ අත්පත කිරීමක් කළ නොහැක.
- ❑ දේවාලවලට තේවා කළ අයට සේවා කාලය තුළ භුක්ති විඳීම සඳහා මෙම ඉඩම් කොටස් පවරා තිබුණි.

සමාජ සම්බන්ධතා කුල ක්‍රමය මත පදනම් විය.
ඒ ඒ කුලයට වෙන් වූ ආර්ථික කටයුතු දක්නට විය.

සලාගම - කුරුඳු තලන්තෝ

ඇම්බැට්ටයෝ - කරණවැමියෝ

තේවා - විහාර හා දේවාල වලට තේවාවන් (පබර වාදනය,හොරනෑ පිඹීම) කළ පිරිස

හකුරු - කිතුල්මල් මැදීම හා හකුරු නිපදවීම

ආවාහ විවාහ කුලය පදනම් කරගෙන සිදු කෙරුණි.

□ දිග විවාහ

මනමාලයා විසින් මනාලිය තම නිවසට කැඳවා ගෙන යාම

□ බිත්ත විවාහ

මනමාලයා පැමිණ මනාලියගේ නිවසේ නැවතීම.

□ එකගෙයි කෑම

බහු පුරුෂ විවාහය යනුවෙන් ද මෙම විවාහ ක්‍රමය හදුන්වයි. එකම පවුලේ සහෝදරයින් දෙදෙනෙකුට එක් භාර්යාවක් සරණ පාවා ගැනීම. පවුලේ දේපල බෙදියාම වැළැක්වීම මෙහි අරමුණ වී ඇත.

උඩරට ගැමි සමාජයේ සියලු කටයුතු අත්තම
ක්‍රමයට සිදු විය.

පවුල ප්‍රධාන සමාජ ඒකකය විය.

- ගුණගරුක බව සමාජයේ ප්‍රකට ලක්ෂණයක් විය.
- පන්සල ඇසුරු කර ගනිමින් ගැමි සමාජය ගොඩනැගී ඇත.

සවිසේන් පෙරට - අපි එකට

2-ඉගෙනුම් පාසල

භාරණ අධ්‍යාපන කලාපය

විෂයය	ශ්‍රේණිය	වාරය	පාඩම
ඉතිහාසය	10	3	08. මහනුවර රාජධානිය - ඇගයීම

සැකසුම

වයි.ඩී.ප්‍රියදර්ශනී

බප/භො/පැල්පොල ක.වි,ගල්පාත

1 කොටස

- 01) උඩරට රාජධානිය හැදින්වූ වෙනත් නම් තුනක් නම් කරන්න.
- 02) මහනුවර රාජධානිය ආශ්‍රිතව පිහිටි දුර්ග දෙකක් නම් කරන්න
- 03) මහනුවර රාජධානියේ ආරම්භක පාලකයා කවුද?
- 04) I වන රාජසිංහ රජුට කන්ද උඩරට ආක්‍රමණයට උදව් කලේ කවුරුන්ද?
- 05) පෘතුගීසි රැකවරණය පතා ගිය පහත නම් සඳහන් පුද්ගලයින් බෞතිස්ම වූ පසු හැදින්වූයේ කුමන නම්වලින් ද?
 - කුසුමාසන දේවිය
 - යමසිංහ බණ්ඩාර
 - කොනප්පු බණ්ඩාර
- 06) රාජසිංහ රජු විසින් සැකකොට බොරුවලක දමා මැරුවේ කවුරුන්ද?
- 07) කොනප්පු බණ්ඩාර රජු ව පසුව හැදින් වූ නම කුමක්ද?
- 08) I වන විමලධර්මසූරිය රජුට මුහුණ දීමට සිදු වූ අභියෝග හතරක් නම් කරන්න
- 09) එම අභියෝග ජය ගැනීමට ගත් ක්‍රියා මාර්ග මොනවාද?
- 10) බුදු දහමේ දියුණුවට ගත් ක්‍රියා මාර්ග දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- 11) මහනුවර රාජධානියේ ආර්ථික දියුණුවට ගත් ක්‍රියා මාර්ග හතරක් ලියන්න.

2 කොටස

- 01) සෙනරත් රජුට මුහුණ දීම සිදු වූ අභියෝග මොනවාද?
- 02) පළමුවන විමලධර්මසූරිය රජුට කුසුමාසන දේවියට දාව උපන් පුතුන් පුතුන් දෙදෙනා නම් කරන්න
- 03) දෙවන රාජසිංහ රජුට මුහුණදීමට සිදු වූ අභියෝග මොනවාද?
- 04) නායක්කර් වංශයේ ආරම්භක පාලකයා කවුද?
- 05) කිරිති ශ්‍රී රාජසිංහ රජු කළ සේවාවන් තුනක් නම් කරන්න
- 06) ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජු රජවීමට පෙර හැදින් වූ නම කුමක්ද?
- 07) ඉංග්‍රීසින් ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජුව පිටුවහල් කළේ කුමන ප්‍රදේශයකද?

3 කොටස

- 01) මහ අදිකාරම් හා දෙවන අදිකාරම් හැදින් වූ නම් මොනවාද?
- 02) අදිකාරම්වරුන්ගේ පණිවිඩ ප්‍රදේශීය නිලධාරීන් වෙත ගෙන ගියේ කවුරුන්ද? ඔවුන් හඳුනා ගත හැකි නිල සලකුණ කුමක්ද?
- 03) පහත සඳහන් බද්දේ සංවිධාන නම් කරන්න.
 - * මඩිගෙ බද්ද
 - * කුරුවෙ බද්ද
 - * බඩහැල බද්ද
 - * හැඳ බද්ද
- 04) මහනුවර රාජධානියේ පැවති අධිකරණ කටයුතු පිළිබඳ කරුණු තුනක් නම් කරන්න
- 05) රජතුමා විසින් විසඳනු ලැබූ නඩු වර්ග හතරක් නම් කරන්න
- 06) මහනුවර රාජධානිය ආශ්‍රිතව පැවති ආර්ථිකයේ ලක්ෂණ හතරක් නම් කරන්න
- 07) මහනුවර රාජධානියේ ඉඩම් භුක්තිය පදනම් කරගෙන කොටස් කීයකට බෙදී තිබුනේ ද? ඒවා නම් කරන්න

සවිසේන් පෙරට - අපි එකට

෧-ඉගෙනුම් පාසල

භෞරණ අධ්‍යාපන කලාපය

විෂයය	ශ්‍රේණිය	වාරය	පාඩම
ඉතිහාසය	10	3	08. මහනුවර රාජධානිය - පිළිතුරු

සැකසුම

එස්.ඩී.ප්‍රියදර්ශනී

බප/භො/පැල්පොල ක.වි,ගල්පාත

1 කොටස

01. කන්දේ නුවර,සෙංතඩගල,කන්ද උඩරට

02. බලන, හුන්නස්ගිරිය

03. සේනාසම්මත වික්‍රමබාහු

04. වීරසුන්දර බණ්ඩාර

05. දෝන කතිරිනා

දොන් පිලිප්

දොන් ජුවන්

06. වීර සුන්දර බණ්ඩාර

07. 1 වන විමලධර්මසූරිය

08. 1. නිත්‍යානුකූල රාජ්‍ය උරුමයක් නොතිබීම

2. උඩරට රාජධානිය පෘතුගීසීන්ගෙන් බේරා ගැනීම

3.උඩරට රාජ්‍යය සීමාවක බලපෑමෙන් මුදවා ගැනීම

4.පරිහානියට පත් බුදු සසුන නගා සිටුවීම

09. 1. ක්‍රි.ව. 1594 දන්තරේ සටනේ දී පෘතුගීසීන්ව අන්ත පරාජයට පත් කිරීම

2. පෘතුගීසීන්ට එරෙහි පහතරටදී ඇති වූ සටන් වලදී පහතරට වැසියන්ට සහය දැක්වීම

3. පෘතුගීසීන් පලවා හැරීමට ලන්දේසීන්ගේ සහය ලබා ගැනීම

10. * මහනුවර දෙමහල් දළඳා මාලිගාවක් ඉදි කරවීම

* බුරුම දේශයෙන් උපසම්පදාව ගෙන ඒම

* ලංකාතිලක ,රිදි විහාරය ගඩොලාදෙණිය වැනි පැරණි වෙහෙර විහාර ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

11. * කොත්මලේ හා වලපනේ ප්‍රදේශයේ යකඩ හා වානේ කර්මාන්තය දියුණු කිරීම

* කපු වගාව දියුණු කොට රෙදි නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම

* උඩරට රාජ්‍ය ආශ්‍රිතව වෙඩි ලුණු කර්මාන්තය දියුණු කිරීමට පියවර ගැනීම

2 කොටස

01 * උඩරට රාජ්‍ය උරුමය තහවුරු කර ගැනීම

* පෘතුගීසීන්ගෙන් උඩරට රාජ්‍යයට එල්ල වන තර්ජන අවම කිරීම

* සෙනරත් රජතුමා කුසුමාසන දේවිය විවාහ කර ගෙන රාජ්‍ය උරුමය තහවුරු කර ගත්තේය.

02 කුමාර සිංහ, විජයපාල

03 * පෘතුගීසීන් උඩරටට එල්ල වන ප්‍රහාර මැඩ පැවැත්වීම

* පෘතුගීසීන් මෙරටින් පලවා හැරීම

* උඩරට රදල ප්‍රධානීන් එල්ල වූ තර්ජන අවම කර ගැනීම

04 ශ්‍රී විජයරාජසිංහ රජතුමා

05 * රජු සියම් දේශයට දූතයන් යවා උපාලි හිමියන් ප්‍රමිත හික්ෂුන් වහන්සේලා මෙරට වැඩමවා
ක්‍රි.ව.1753 දී උපසම්පදාව පිහිටුවීම.එනම් වර්තමාන සියම් නිකාය ආරම්භ වීම.

* උඩරට හා පහතරට විහාරාරාම ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

06 කන්දසාමි කුමරයා

07 ඉන්දියාවේ වෙල්ලෝරයට

3 කොටස

01) මහ අදිකාරම් පල්ලේගම්පහ අදිකාරම් ලෙසත්, දෙවන අදිකාරම් උඩගම්පහ අදිකාරම් ලෙසත් හඳුන්වා ඇත.

02) කටුපුලුලේ පණ්ඩිතකරුවන්

ඉහල කොන නැමු රිදී විල්ලක් සහිත වේවැලක්

03) මඩිගෙ බද්ද- ප්‍රවාහන බද්ද

කුරුවෙ බද්ද- ඇතුන් ඇල්ලීම

බඩහැල බද්ද-වළං තැනීම

හැඳ බද්ද-රෙදි විවීම

04) * ඉහළ ම අධිකරණ බලතල රජතුමා සතුවේ.

* සෑම නිලධාරියෙකුට ම තම පදවිය අනුව අධිකරණ බලතල හිමි විය.

* ඇතැම් නඩු ඇසීමේ බලය රජතුමාට පමණක් හිමි විය.

05) * වැදගත් නායකයන් සම්බන්ධ නඩු

* කැරලි කෝලාහල පිළිබඳ නඩු

* කුමන්ත්‍රණ නඩු

06) * ආර්ථික රටාව ස්වයංපෝෂිත එකක් විය.

* කඳුකර ප්‍රදේශවල බෑවුම් ඔස්සේ හෙල්මළු ක්‍රමයට හේන්වගාව සිදු කරන ලදී.

* වැඩි ඉඩම් ප්‍රමාණයක හේන් වගාව සිදු කිරීම

* යකඩ, දැව, ලාක්ෂා භාලෝහ කර්මාන්තය දියුණුව පැවතිණි.

07) පහකි.

ගබඩාගම් , විහාරගම්, දේවාලගම්, නින්දගම්, පරවෙනිගම්